

KOŠTUNICA ZEMLJU VODI U IZOLACIJU:

OTPOR!

ŠKOLSTVO U SRBIJI:

**NACIONALIZAM KAO
OBAVEZNI PREDMET!**

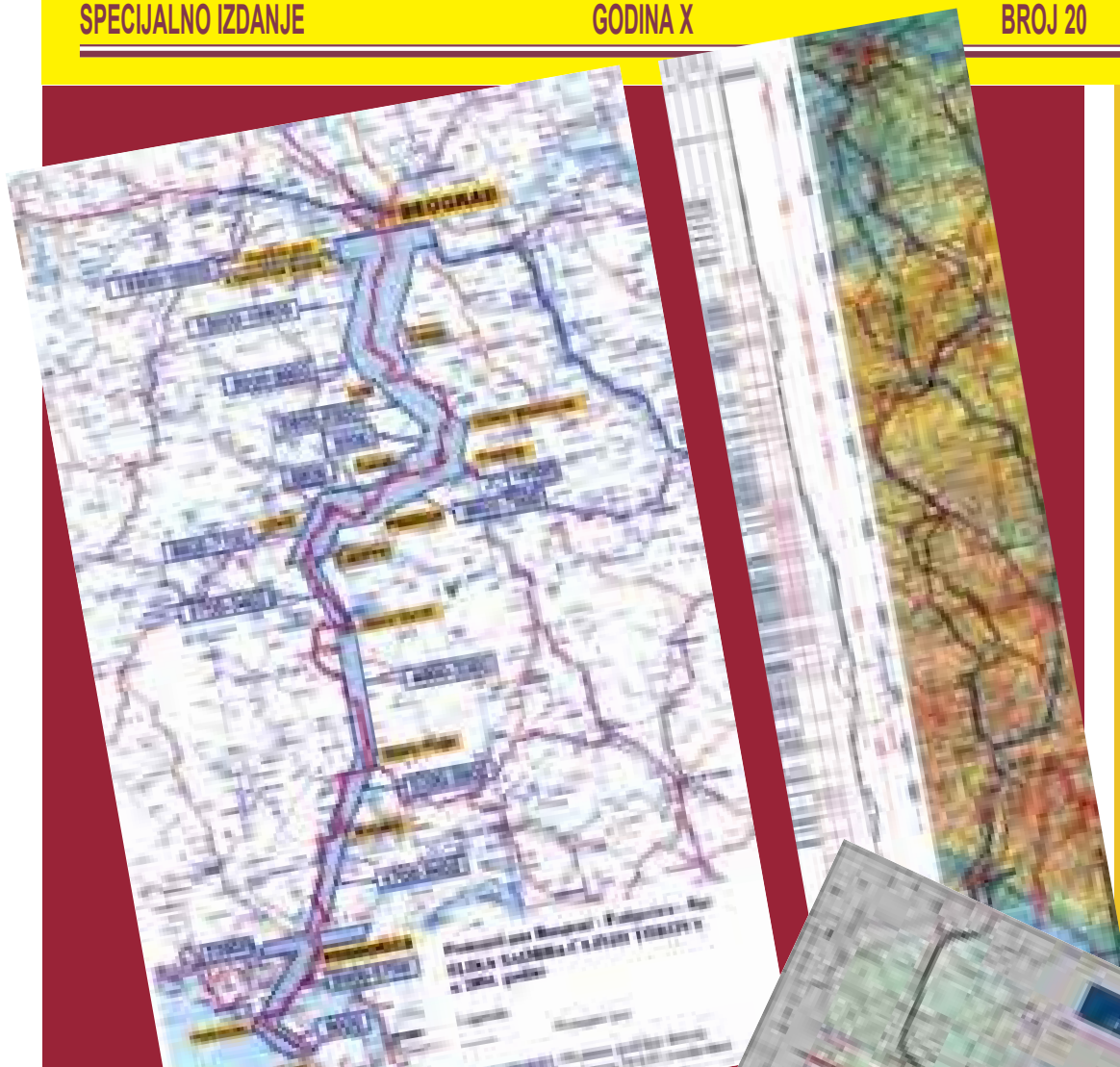
SLOBODNA VOJVODINA

SPECIJALNO IZDANJE

GODINA X

BROJ 20

18. APRIL 2007.

**MAJA SEDLAREVIĆ:
Vratićemo
imovinu
Vojvodini!**

KOŠTUNICA VOJVODINU VIDI
ISKLUČIVO KAO KOLONIJU:

**Koncesija
ili velika
pljačka!**

KOŠTUNICA SRBIJU VODI U IZOLACIJU I U FAŠIZAM

Otpor, otpor, otpor!

Šteta koju je Milošević pravio svom okruženju, sada se svodi na štetu koju Koštunica pravi svojoj rođenoj zemlji. Ukoliko je ona, naravno, njegova i ukoliko je naravno on njen...

I moralo je dođe da dođe... Izjava ambasadora Cobela, kakva god ona bila i kakva god tumačenja imala od raznih krugova, jednostavno nije nešto na šta je trebalo ovoliko reagovati. Ali, višedecenijska opsesivnost elite u Srbiji samom sobom i nije mogla drugde da stigne nego u ovaj oblik intelektualne retardacije i sveobuhvatne demencije, u kojoj svako ko spomene bilo šta od gorućih pitanja Srbije, mora biti žigosan kao izdajnik.

Naravno, potpuno je jasno da radikali traže da se prekinu diplomatski odnosi sa Nemačkom. Oni žele da se prekinu diplomatski odnosi sa svim zemljama koje bi eventualno priznale nezavisnost Kosova, pa makar ona bila i nadgledana. Izolacija kao način života, sankcije kao izgovor za ukupnu nesposobnost, veći problemi koji se izmišljaju da bi prikrili manje, morali su dovesti do ovoga. Sada, kada je Srbija probala sve: od raspada bivše zemlje, od rata u Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni, pa na sopstvenoj teritoriji, posle bombardovanja, još jedino što preostaje načinu razmišljanja Slobodana Miloševića, i, na žalost, njegovih naslednika, je - da se napravi još veći problem.

A tog još većeg problema ne može biti ako se Srbija ne izoluje od svega. Sledeći korak bi onda verovatno trebalo da bude ukidanje pasoša i davanje posebnih legitimacija, s kojima bi samo pregovarači mogli da izađu iz Srbije. A u perspektivi bi se i s tim prestalo, pa bi se svako ko hoće da pregovara morao potruditi da dođe u Beograd. Zatim bi verovatno zabranili telefonski saobraćaj, pisma i internet sa bilo kim ko je izvan Srbije. Sledeći korak bi sigurno bila zabrana učenja stranih jezika. Pa potom zatvaranje ljudi u svoja mesta, sela i gradove, bez prava

da putuju, a potom i zatvaranje u njihove rođene stanove. Srbija je zatvor koji progredira. Srbija je kaznionica u kojoj niko ne sme da pita zbog kakvog je zločina osuđen na tu kaznu. Ta i takva Srbija, naspram one za koju smo se borili sve ove godine, naspram one koja je davala neke znake života: pobunama protiv rata devedesetih godina, pokušajima da se obori režim Slobodana Miloševića... te Srbije kao da je sve manje.

Zato me ne iznenađuje to što je jedna, u osnovi dobronamerna izjava ambasadora Cobela, a to je, prevedeno na srpski jezik, "ako ne budete rešavali svoje probleme, oni će vam se gomilati, a sve ono što gurate pod tepih neće nestajati". Ta izjava je protumačena tako da se napravi još lova na veštice, da se napravi još neidentifikovanih mladića u majicama sa likom Ratka Mladića i šajkačama sa kokardama, koji služe samo zato da bi opet dovodili Srbiju u stanje nedefinisanog straha,

u kakvom je živela početkom devedesetih, kada su isti takvi išli po kućama i davili žicom ljude po Vojvodini zato što nisu bili "prave" ili "odgovarajuće" nacionalne pripadnosti. A i ta nacionalna pripadnost nije bila važna, nego je bilo važno da li si lojalan Miloševiću ili nisi.

Danas je to malo komplikovanije, jer više Miloševića nema, a Koštunica, ma koliko se trudio, nije dovoljno veliki zločinac da bi nasledio Miloševića baš u svemu što radi. Ali, šteta koju je Milošević pravio svom okruženju, sada se svodi na štetu koju Koštunica pravi svojoj rođenoj zemlji. Ukoliko je ona, naravno, njegova i ukoliko je naravno on njen, s obzirom da mu već duže vreme niko nije dao nikakav legitimitet za odluke koje donosi u ime svih nas.

I upravo je to slika Srbije danas koju niko neće da pogleda. Da li će Srbija nastaviti da razbija ogledala, da joj ne bi prikazivala kako joj lice danas izgleda? Da li će Srbija nastaviti da guši jastukom sve ono što ne može da učutka kamom, kako je to radio Slobodan Milošević? Da proda samoj sebi poslednje medije koji još govore kako režim ne misli? Da li će se nastaviti praksa da se novinarima preti smrću, da bacaju kašikare na njihove stanove, kako bi se nad ubicama rastuženo govorilo o njihovim ljudskim pravima? Tu i takvu Srbiju imamo i ona je na žalost takva jer bolju nismo stigli da napravimo.

Ali, svako ko se preda, neka zna da je otkinuo deo budućnosti od života svoje dece, jer će to onda oni morati da rade. I zbog toga, kao što sam pre 15 godina, ponavljao "Otpor, otpor, otpor!", sada to isto ponavljam, samo velikim slovima: "OTPOR, OTPOR, OTPOR!"

Nenad Čanak

INICIJATIVA LSV U SKUPŠTINI SRBIJE

Zaustaviti fašizaciju Srbije!

Liga socijaldemokrata Vojvodine, preko poslaničkog kluba "Vojvođanski poslanici", iniciraće u Skupštini Srbije raspravu o uzrocima, posledicama i odgovornosti za fašizaciju društva u Srbiji, najavio je lider te stranke Nenad Čanak.

Kako je objasnio, neposredan povod za ovo su sve češći napadi na nacionalne manjine u Vojvodini, napadi na male verske zajednice i brutalni napadi na nezavisne novinare (pretnje smrću novinaru Bete Dinku Gruhonjiću, bombaški napad na novinara lista "Vreme" Dejana Anastasijevića, pretnje zatvorom novinaru "Kikindskih" Željku Bodrožiću...) u Vojvodini i Srbiji.

Prema dokumentaciji Inicijative mladih za ljudska prava, u Srbiji se ljudska prava krše "svakog drugog dana".

"Slobodna Vojvodina" donosi spisak samo nekih od nacionalističkih, rasističkih i fašističkih napada od početka ove godine.

Najčešći su napadi na Rome

18. januar: Romsko naselje na Dorćolu u Beogradu napala je grupa od 20 mladića. Bacali su kamenice i flaše uz povike: "Zapalićemo vas Cigani! Iselimo vas!". Tom prilikom brutalno je pretučen Ramadan Redžepi, koji je zbog preloma donje vilice bio u bolnici 13 dana.

20. januar: U selu Međa, u leskovačkoj opštini, na 30 romskih kuća ispisani su plakati sa porukama: "Romi u Indiju"; "Romi, glasaćete 21. a 23. ćete leteti u vazduh". (Parlamentarni izbori u Srbiji bili su 21. januara.) Na plakatima

su bili nacrtani i kukasti krstovi.

27. januar: U Boljevcima u blizini Beograda ubijen maloletni Rom Branko Jovanović. Porodica dečaka tvrdi da je u pitanju ubistvo na nacionalnoj osnovi. Dečaku je usled udaraca po glavi lobanja pukla na četiri mesta, a polomljene su mu i ruke i noge. Nakon toga napadači su ga bacili u kanal za slivanje kišnice.

31. januar: Krajem januara na kući predsednika opštinskog odbora Unije Roma Srbije Miroslava Meržana u Kikindi nacrtan je kukasti krst. Pre toga sused mu je rekao da je "Hitler trebalo da poubija sve Rome".

6. februar: Predsednik Demokratskog udruženja Roma Jordan Vasić koji je putovao u društvu Zorana Vasića i njegove supruge, sudario se sa vozilom kojim je upravljao čovek u alkoholisanom stanju i u kojem je bilo još nekoliko osoba. Osobe iz drugog vozila su počele verbalno i fizički da napadaju Vasića i njegove saputnike. Patrola saobraćajne policije nije sprečila napade, čak je jedan policajac prokomentarisao: "Mnogo su Cigani podigli glavu". Ohrabreni reakcijom policajaca, napadači su dizalicom za točkove i nožem povredili Vasića i njegove saputnike.

7. februar: Službenica Centra za socijalni rad u Leskovcu je romskoj porodici Saitović rekla da ne mogu da usvoje dete srpske nacionalnosti iako ispunjavaju sve uslove. Pritom se pozvala na Konvenciju UN o pravima deteta

27. februar: U Beogradskom programu, jednoj od emisija Radiotelevizije Srbije, emitovan je prilog u kome je rečeno da "kablove na železničkoj sta-

nici krađu Romi iz obližnjih naselja". Romska partija je protestovala saopštenjem u kome traži od političkih i državnih organa da uz imena počinioaca krivičnih dela ne pominju njihovu nacionalnu pripadnost, jer se na taj način osuđuje ceo narod.

28. februar: Đorđe Karakaš, dvadesetogodišnji Rom iz sela Opovo teško je povređen u sobi istražnog zatvora u Novom Sadu. Kako je izjavio, pritvorenici sa kojima je delio sobu su ga, zbog nacionalne pripadnosti maltretirali tri dana tako što su mu po telu gasili cigarete, terali ga da pije urin i jede opuške.

Druge etničke grupe

2. januar: Na katoličkom groblju u Futoškoj ulici u Novom Sadu porušeno je sedam nadgrobnih spomenika.

7. januar: U Zrenjaninu pocepani plakati na mađarskom jeziku kojima se građani pozivaju da izađu na izbore.

8. januar: Oskrnjavljena je kapelica katoličke crkve Marija kraljica svijeta na Paliću. Napadači su u kapelici izvršili veliku nuždu, a zatim su izmet ubacili u posudu sa svetom vodicom i razmazivali ga po unutrašnjim zidovima.

8. januar: U Stapar, u opštini Sombor, oko pet sati, nepoznati su kroz dvorišni prozor ušli u Adventističku crkvu i podmetnuli požar u kome su izgoreli oltar i nekoliko klupa. Napadači su u dvorištu hrama ostavili kantu sa benzinom.

25. januar: Napadnuta je Evangelistička crkva u Čelarevu.

25. februar: U Novom Sadu nepoznati napadači razbili staklo na kancela-

niji Okružnog odbora Saveza vojvođanskih Mađara.

25. februar: U Somboru nepoznati su napali sugrađanku-Kineskinju.

11. mart: Navijači FK "Zadrugar" iz Srpskog Miletića uzvikivali "Rusine u gasne komore!", na utakmici Područne lige protiv FK "Rusin" iz Ruskog Krstura.

26. mart: U Novom Slankamenu mladić je izvršio na nacionalnoj osnovi predstavnike hrvatske ambasade, Nacionalnog saveta Hrvata i Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva "Stjepan Radić".

Novinari i sloboda informisanja

2. april: Mediji su javili da je sud u Kikindi preinačio novčane kazne novinaru "Kikindskih" Željku Bodrožiću u kaznu zatvora od 80 dana.

3. april: Neonacisti su zapretili smrću predsedniku Nezavisnog društva novinara Vojvodine i šefu vojvođanskog dopisništva agencije Beta Dinku Gruhonjiću

14. april: Na stan novinara lista "Vreme" Dejana Anastasijevića bačena bomba "kašikara"

Govor mržnje

Od 3. do 7. januara u Čupriji su osvanula tri grafita protiv Borisa Tadića, predsednika Srbije: "Tadića pored Đinđića" (3. januar), "Boris=CIA" (7. januar), a na jednom od njih je bio nacrtan čovek na vešalima pored koga je ispisano "BOR_S" (7. januar). Na zgradi gimnazije u Surdulici pojavio se crtež veličine dva metra sa čovekom na vešalima, a ispod je pisalo "TADIĆ".

8. januar: U novosadskom naselju Telep, koje je pretežno naseljeno Mađarima, na uglu ulica Jerneja Kopitara i Heroja Pinkija pojavili su se grafiti "Srbija Srbima" potpisani sa "Nacionalni

stroj" i "Krv i čast", a ispod toga je nacrtano nekoliko kukastih krstova.

8. januar: Na kući u Karađorđevoj ulici u Kragujevcu osvanuo je grafit "Nož, žica, Srebrenica", ispisano crvenom bojom velikim ćirilničnim slovima.

11. januar: Na zidu zgrade u kojoj je kancelarija Liberalno-demokratske partije u Šapcu nacrtan je kukasti krst.

17. januar: U Novom Sadu, ispred tržnog centra "Atrijum" u naselju Liman, policija je uhapsila trojicu mladića koji su ispisivali poruke sa nacionalističkim sadržajem.

20. februar: Na spomeniku bivšem predsedniku Srbije Ivanu Stamboliću, koga su oteli i ubili pripadnici "crvenih beretki" na Fruškoj Gori nepoznati počinioци su napisali "Hvala Legija" i nacrtali krst sa četiri ocila.

Nasilje nad NVO aktivistima

22. januar: Grupa "skinhedsa" napala Violetu Đikanović i Miloša Uroševića iz nevladine organizacije "Žene u crnom". Jedan od napadača je Uroševiću rekao: "Vidi ga, peder jedan. Ja tebe znam. Ti si u 'Ženama u crnom'. Zbog tebe imam krivičnu prijavu". Đikanovića je bačena niz stepenice, imala je povrede glave i tela.

24. januar: Aktivisti Inicijative mladih za ljudska prava Maja Stojanović i Radojica Bunčić iz Niša napadnuti su dva puta. Prvi put ih je nepoznata osoba pratila, prišla im i rekla: "A vi ste oni što štitište pedere i lezbejke. Vi ste antisrbi, a ja sam četnik". Zatim im je pretio: "Prvi sledeći put kada vas budem sreo razbiću vas. To znači da ću da vas razbijem na smrt".

28. februar: Drugi put je Bunčić udaren u desnu stranu lica, a zatim je gurnut i pao je. Čitavo vreme napadači su ga psovali. Bunčić je dobio podliv ispod desnog oka.

KOŠTUNICA VOJVODINU VIDI ISKLJUČIVO KAO KOLONIJU

Koncesija na pljačku Vojvodine

Zbog čega bi Vojvođani pristali da se od njihovog novca gradi autoput do Požege a ne Banatska magistrala i obilaznica oko Fruške Gore?

Potpisivanjem ugovora o davanju koncesije za izgradnju, korišćenje i održavanje autoputa od Horgoša do Požege, ministar za kapitalne investicije Velimir Ilić i tehnička Vlada Srbije pokazali su da je princip njihovog rada ona stara Pašićeva izreka: „Zakoni su za protivnici, bre...“.

Taman kad smo se navikli da nam nema druge nego da svakodnevno objašnjavamo premijeru Koštunici i njegovim ministrima da Vojvodina nije kolonija već da je ona sastavni deo Srbije i da su Vojvođani jednaki po pravima ostalim građanima naše Republike, došli smo u situaciju i da moramo da im objašnjavamo da niko u ovoj zemlji ne bi smeo da krši zakon, a najmanje oni koji ga donose.

Vlada Srbije je davanjem pod koncesiju autoputa Horgoš-Beograd grubo prekršila Zakon o koncesijama i to: član 16, stav 2 i član 17, stavovi 2 i 3. U tom Zakonu (Službeni glasnik Republike Srbije 55/2003) precizno je navedeno da je Tenderska komisija morala da dostavi nadležnom organu pokrajine izveštaj o sprovedenom javnom tenderu sa obrazloženim predlogom o izboru ponuđača koji je dao najpovoljniju ponudu, a Vlada Srbije morala je kod donošenja odluke da zatraži mišljenje Izvršnog veća Vojvodine.

Dva puta u poslednje dve godine je Skupština AP Vojvodine, najviši predstavnički dom više od dva miliona građana pokrajine, donosila odluke da je koncesija štetna po Vojvodinu,

ali u Vladi Srbije to niko nije ni pročitao, a kamoli uvažio. Velimir Ilić čak nije ni došao na sednicu Skupštine Vojvodine na koju je uredno pozvan. I sada kaže da ne može da nam dostavi ugovor koji je potpisao i tendersku dokumentaciju jer je obimna i trebao bi nam „kamiončić ili viljuškar da je dopremimo u Novi Sad“. Nije problem, poslaćemo ih.

Ali problem je, i to veliki, nešto drugo. Problem je to što će u narednih 25 godina iz Vojvodine biti opljačkano 450 miliona evra. Vojvodina bi od naplaćenih putarina mogla sama završiti autoput Horgoš-Beograd za četiri godine. A u prethodnih 15 godina na ime putarina iz Vojvodine je odneto toliko novca da se ovaj put mogao do sada već tri puta završiti. Problem je i to što put koji je će koncesionari graditi od vojvodanskog novca nije čak ni deo Koridora 10, koji predstavljaju putevi E 70 i E 75, koji se spajaju u Beogradu a razdvajaju u Nišu, prema Grčkoj i Makedoniji. Put prema Južnom Jadranu je lokalni put jer Crna Gora još nije definisala kojem koridoru će se priključiti. Naprotiv, pre samo nekoliko dana u Parlamentu Crne Gore je raspravljano o strategiji saobraćaja i jasno je stavljeno do znanja da nemaju nameru da u narednih deset godina počnu da prave autoput do granice sa Srbijom.

Problem je i to što ćemo doći u situaciju da će, zbog previsokih cena putarina na autoputu, saobraćaj biti preusmeren na druge puteve u Vojvodini, koji su i onako u lošem

stanju. Putarine u našoj zemlji su i sada visoke u odnosu na zemlje u okruženju. Put od Subotice do Beograda i sada košta 6 evra za putnički automobil a za kamion 23,5 evra, odnosno bar duplo više za strane državljane. Podsetiću da četvorodnevno korišćenje autoputa u Mađarskoj košta četiri evra a desetodnevno u Austriji 6,90 evra. Već sada smo skuplji od svih, a koncesionar tek treba da formira cene i zbog svog profita sigurno ih neće snižavati. Da li treba da podsećam da će građani Vojvodine biti najviše na gubitku? I da li treba da naglašavam da putnu mrežu u Vojvodini čini 3.300 kilometara magistralnih i regionalnih puteva, a da je od tog 60 odsto putne mreže u lošem ili izrazito lošem stanju!

Niko iz pokrajinske administracije nema ništa protiv toga da se u Srbiji grade putevi i da oni budu ravnomerno raspoređeni, kao i da se kvalitet tih puteva poboljšava, jer je to jedan od načina da se Srbija približi Evropskoj uniji i usvoji njene standarde. Takođe, niko nema ništa protiv stranih investicija i veće zastupljenosti stranih kompanija u Vojvodini i Srbiji. Pitanje je sasvim jednostavno: Zbog čega bi Vojvođani pristali da se od njihovog novca gradi autoput do Požege, a ne Banatska magistrala i obilaznica oko Fruške Gore?

Bojan Kostreš

Srbija jedina u Evropi nema kontrolu budžeta

Predsednica Saveta za borbu protiv korupcije Verica Barać izjavila je da je Srbija jedina zemlja u Evropi koja nema nikakvu kontrolu trošenja sredstava iz budžeta i iz javnih fondova.

„Čak i kada bi postojala revizorska institucija, koju inače nemamo, ona ne bi imala šta da radi, jer vlada ne podnosi završne račune parlamentu, pa tako ne bi imala ni šta da revidira“, kazala je Baraćeva za novosadski „Građanski list“. Ona je navela da probleme u javnom finansiranju trenutno posebno ističe bivši ministar finansija Mlađan Dinkić, „koji za tri godine parlamentu nije predao nijedan završni račun budžeta niti izveštaj o budžetu“.

Baraćeva je ocenila i da se ne sme realizovati koncesija na autoput Beograd-Horgoš, jer Srbija ima samo „tehničku vladu“, pa samim tim ni proces davanja koncesije ne može biti potpuno transparentan. Ona je rekla da se slaže s predsednikom Skupštine Vojvodine Bojanom Kostrešom, koji je ranije ocenio da ministar za kapitalne investicije Velimir Ilić ima lične razloge zbog kojih insistira da ovaj posao bude završen pre konačnog raspuštanja vlade. „Ilić za kapitalnu investiciju proglašuje ono što njemu odgovara, i to se uopšte ne zasniva na realnim kriterijumima“, ocenila je Verica Barać.

Ona je kazala da bi republički Odbor za sukob interesa trebalo da proveri od kog novca Velimir Ilić gradi kardiološki centar u selu Kačulice kraj Čačka.

(Beta)

Skupština Vojvodine jedina usvojila bužet

Skupština Vojvodine usvojila je budžet za 2007. godinu, koji iznosi 52,5 milijardi dinara. Ovogodišnji pokrajinski budžet je skoro dvostruko veći u odnosu na prošlogodišnji, koji je iznosio 27,6 milijardi. U skladu sa novim Ustavom Srbije, za finansiranje kapitalnih rashoda u Vojvodini predviđeno je 22,5 milijarde dinara.

Za usvajanje budžeta glasala su 74 poslanika – Demokratske stranke, Lige socijaldemokrata Vojvodine, Saveza vojvođanskih Mađara, Pokreta Snaga Srbije, G17 plus i Socijalističke partije Srbije.

Četvoro poslanika Demokratske stranke Srbije glasalo je protiv, dok su pre glasanja o budžetu poslanici Srpske radikalne stranke napustili skupštinsku salu.

Predsednik Izvršnog veća Vojvodine Bojan Pajtić izjavio je na početku rasprave o budžetu da je „ustavna i zakonska obaveza Skupštine Vojvodine da do 31. marta usvoji pokrajinski budžet“. Pajtić je upozorio da će ukoliko se ne usvoji budžet, biti zaustavljeni svi projekti u vezi sa kapitalnim ulaganjima i obnovom infrastrukture u Vojvodini.

S. V.

Predsednik Skupštine Vojvodine Bojan Kostreš rekao je da je LSV glasala za budžet, iako on nije ni blizu onoga što je očekivano, da ne bi izazivali dalju nestabilnost u Srbiji. „Moram da kažem da smo donošenjem budžeta pokazali da je Vojvodina jedini stabilni deo Republike Srbije i da u Autonomnoj pokrajini Vojvodini funkcioniše država Srbija, da mi poštujemo ustav i sva ustavna i zakonska načela, kao i da smo, zahvaljujući Vojvodini, sprečili da Srbija uđe u još dublji krizni period u finansijskom smislu. Jer, mi danas imamo 'tehničku vladu', 'ministre koordinatorne', 'predsedavajuću' Skupštine Srbije, nemamo Ustavni sud. Dakle, imamo potpunu devastaciju institucija u ovom momentu...“, rekao je Kostreš.

„Ono što se zaradi u Vojvodini, treba i da ostane u Vojvodini, a to je daleko više od sedam odsto. Po određenim procenama, iz godine u godinu taj procenat iznosi između 35 i 55 odsto budžeta Srbije“, najavio je Kostreš nastavak borbe za zaustavljanje pljačke Vojvodine.

Venecijanska komisija nezadovoljna Ustavom Srbije

Ustav Srbije, usvojen krajem oktobra prošle godine, napisan je ishitreno, i nije ni približno kvalitetan kao nacrti ustava koje je opozicija pisala u vreme vladavine Slobodana Miloševića, ocenila je Venecijanska komisija.

U zaključcima sa plenarne sednice ove komisije, ocenjeno je da izostanak javne rasprave u postupku donošenja Ustava Srbije pokreće pitanja njegove legitimnosti. „U ovom kontekstu, ishitrenog usvajanja, posebno začuđuje da je Ustav izuzetno krut i da je veoma teško izvršiti promenu njegovih delova“, navodi se u izveštaju.

Venecijanska komisija je ocenila da su neki delovi Ustava Srbije „dosta ispod evropskih standarda“, a neki su nejasni i kontradiktorni zbog nepažljive izrade.

Ocenjujući Preambulu Ustava Srbije, u kojoj se Kosovo definiše kao neotuđivi deo teritorije Srbije, eksperti Venecijanske komisije su, ističući da nemaju ambiciju da se mešaju u proces odlučivanja o budućem statusu pokrajine, ocenili da suštinska autonomija Kosova nije zajamčena na ustavnom nivou. „U odnosu na suštinsku autonomiju pažljivo čitanje Ustava, a posebno Dela VII, jasno ukazuje da ova suštinska autonomija uopšte nije zajamčena na ustavnom nivou jer skoro svaki važan aspekt ove autonomije Ustav delegira na zakonodavca“, navodi se u izveštaju. Kako se dodaje, nasuprot onome što se proklamuje Preambulom,

sam Ustav uopšte ne garantuje suštinsku autonomiju Kosova jer od volje Narodne skupštine Republike Srbije zavisi da li će se samouprava realizovati.

Venecijanska komisija je iznela kritike i na deo Ustava koji predviđa da su poslanici Skupštine Srbije podređeni partijskom rukovodstvu, kao i na odredbe koje parlamentu daju preveliku ulogu prilikom imenovanja i pravosuđu.

Savetnik predsednika Skupštine Vojvodine Aleksandar Kravić rekao je da je ta komisija Saveta Evrope zapravo potvrdila sve stavove koje su u kampanji za bojkot novog ustava izneli LSV i koalicija okupljena oko Liberalno-demokratske partije. Prema njegovim rečima, Venecijanska komisija je kao „čudnu“ ocenila ustavnu odredbu po kojoj Vojvodini pripada sedam odsto budžeta Srbije. Ta komisija je, dodao je, ocenila da u Ustavu Srbije suštinski nema garancija za istinsku ekonomsku i finansijsku autonomiju Vojvodine.

Kravić je rekao da je Venecijanska komisija, između ostalog, kritikovala i ustavne odredbe koje propisuju da domaće zakonodavstvo ima prednost nad već ratifikovanim međunarodnim aktima. Ocenio je da je ovakvu odredbu u ustav unela SRS, u skladu sa njihovom „paranoičnom politikom“, po logici „nećemo dozvoliti svetu da nam bilo šta kroji“.

S. V.

FORUM NOVOSADSKOG ODBORA LSV

Izvorni prihodi za bolje zdravstvo!

Zdravstvena zaštita bi se lakše sprovodila ukoliko bi domovi zdravlja bili vojvođanska imovina. Potrebni su nam i izvorni prihodi, da bismo mogli više novca da ulažemo u zdravstvo. Bitno je napraviti pravi Pokrajinski fond za zdravstveno osiguranje

Novosadski odbor LSV u poslednje dve godine svakog meseca organizuje Forum, čiji je osnovni cilj informisanje članstva o važnim političkim i društvenim temama. Do sada su na Forumu govorili brojni funkcioneri LSV, koji su stručnjaci za pojedine oblasti i angažovani u institucijama Republike, Pokrajine i Grada. Na april-

– Skupština Vojvodine bila je predlagatelj brojnih amandmana, ali zbog ustavne barijere nismo uspjeli da se nađemo u Skupštini republike Srbije i obrazložimo njihovu važnost – istakao je dr Radovan Latinović.

Ipak, Pokrajina ne sedi skrštenih ruku.

– Jedan od ciljeva LSV je da građani dobiju najkvalitetniju zdravstvenu zaštitu, da imaju pravo na vrhunsku medicinsku uslugu, da ona bude pružena onda kada je potrebna, kao i da bude dostupna svima – naglašava dr Latinović.

VOJVODANSKI ZDRAVSTVENI FOND

Primarna zdravstvena zaštita je veoma važna, jer kroz nju treba da se sprovodi preventivni zdravstveni rad i rano otkrivanje bolesti. U Vojvodini postoje elementi važni za njeno sprovođenje, kao što su mreže domova zdravlja, kvalitetni zdravstveni radnici, kao i novac za realizaciju, samo što bi ove elemente trebalo kvalitetnije organizovati.

– Veoma su nam važni preventivni programi i u Pokrajini se već tri godine sprovodi program za novorođenčad, kojim se otkrivaju stanja koja, ako ne budu prepoznata na vreme, kasnije dovode do mentalne retardacije. Do sada je otkriveno nekoliko slučajeva i tako se ceo program već sada isplatio – objašnjava dr Latinović.

Trenutno je na snazi pogrešna odluka države prema kojoj se slični programi mogu sprovesti na teritoriji Vojvodine samo ako nisu prepoznati kao važni za čitavu državu.

– Primarna zaštita bi se lakše sprovodila ukoliko bi domovi zdravlja bili naša imovina. Da bi se to desilo, potrebni su nam izvorni prihodi i to je ono za šta se zalaže LSV. Bitno je napraviti pravi Pokrajinski fond za zdravstveno osiguranje. Ova institucija i sada postoji, ali nema status pravnog lica. Pravi Fond treba da ima prihode koji se uplaćuju od naših zarada i ostaju ovde, uz apsolutnu obavezu ka Republici, o čijoj visini bi se trebalo dogovoriti, na osnovu količine sredstava koja se sakupe – zaključio je dr Latinović.

LICENCE ZA LEKARE

Savet za zdravstvo GrO LSV Novi Sad radio je aktivno nekoliko godina i nakon pauze, nedavno je pokrenuta inicijativa za njegovo ponovno funkcionisanje. Dr Slobodan Jovanović, jedan od inicijatora ponovnog rada Saveta, osvrnuo se na dosadašnje aktivnosti, koje su bile pre svega usmerene na problematiku stvaranja Statuta lekarske komore, Zakona o osiguranju i Zakona o zdravstvu. Takođe, bavili su se problematikom formiranja i funkcionisanja lekarskih komora. U narednom periodu aktivnosti će biti usmerene ka pitanjima kako one funkcionišu i kakav značaj imaju za građane.

– Lekarske komore u razvijenim društvima imaju veliko polje delovanja i mogu da oduzmu lekaru licencu, ukoliko se pokaže da pravi grške u svom radu. Komore su tamo veoma jake i garancija su da će građani dobiti kvalitetnu uslugu – rekao je dr Slobodan Jovanović.

Milica Vlaisavljević

skom Forumu, tema je bila zdravstvo, a govorili su dr Radovan Latinović, zamenik pokrajinskog sekretara za zdravstvo, i dr Slobodan Jovanović iz gradskog Saveta za zdravstvo.

ZA ZDRAVSTVO DOSTUPNO SVIMA

Tri osnovna stuba svakog zdravstvenog sistema su Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o zdravstvenom osiguranju i Zakon o komorama zdravstvenih radnika, koji su doneti na problematičan način i sadrže brojne nedostatke.

PRVI APRIL U DSS "FAZONU"

Burleska traje!

Većita tehnička srpska vlada i privremeni organ – Zrenjaninci bez lokalnog radija i TV – Lepi samo u krivim ogledalima

Najnovijom uredbom Vlada Republike Srbije obavezala svoje ministre da poštuju Ustav i zakone. Premijer Srbije odlučio da građani Vojvodine i Srbije žive bolje od njegovih mačaka. Savet Republičke radiodifuzne agencije dodelio dozvole za rad lokalnoj radio i TV stanicu u Zrenjaninu. Privremeni organ vratio članove Lige socijaldemokrata Vojvodine na rukovodeća mesta u javnim preduzećima i ustanovama, odakle ih je posmenjivao pre pet meseci. Aprililili u DSS „fazonu“!

Na žalost Zrenjaninaca i Vojvođana, sve je samo aprilska šala. Za zbilju je zadužena mala grupa građana okupljena oko Demokratske stranke Srbije i njenog lidera Vojislava Koštunice. Novi srpski politički brend – sunovrat ima da se prikazuje kao uspinjanje na Olimp, siromaštvo je sada bogatstvo nemanja, a nesposobnost i glupost su demokratski izbori pojedinaca. Politika je to, brale, ej!

PROTEST LSV U ZRENJANINU: Dokle će vladati oni koje narod nije birao?

Izostanak razumevanja za srbijansku vladu kao i sve manja izborna podrška Demokratskoj stranci Srbije i Novoj Srbiji ne znače da životni standard Zrenjaninaca i Vojvođana u najskorije vreme ne bi mogao da dostigne švedski,

danski ili finski. Potrebno je ispuniti samo nekoliko uslova. Nužno je, u prvom, Vojislava Koštunicu izabrati za doživotnog premijera. Naravno, do kraja naših života, jer posle će se on već nekako snaći. Republička radiodifuzna agencija

KIKINDA

Parking City!

Parking u sred srede centra Kikinde izaziva najviše polemike, naročito u toku ove vruće izborne godine. Parkingom su naime radikali, ta apsolutna većina u lokalnoj vlasti, usrećili građanstvo, predajući ceo posao privatnoj firmi iz Beograda, uz mogućnost da gradu ostane svega 10 (i slovima: deset) odsto od prihoda ubranih naplatom!

Protiv naplate parkinga gundaju čak i radikali, ne nalazeći načina da opravdaju odluku prema kojoj I ONI moraju da plaćaju parking, pa je stoga sve više vozila parkirano van parking mesta, ponekad i prilično daleko od centra, a, vrlo zanimljivo, naročito u ulici gde živi sadašnji predsednik opštine.

Mesto gde je glavni parking – ispred zgrade SO Kikinda – bilo je, inače, predviđeno (za vreme bivšeg saziva vlasti) za dečje igralište sa zelenilom, ljuljaškama, klackalicama itd, kako bi deca iz obližnjih višespratnica imala gde da se igraju. Od ove ideje nije ostalo ništa, i koga je, uostalom, briga za decu, kad grad praktično izumire, a broj novorođenih opada iz godine u godinu. Pre svega tričavih četrdesetak godina u opštini Kikinda rađalo se po 2.000 dece godišnje, i zdravstveni radnici imali su posla preko glave kad je to sve trebalo vakcinisati; sada, posle svih ratova i svih režima koji su ovuda prošli, u gradu se rađa oko 450 dece godišnje. Toliko o onim nebuloznim pričama da će siromašenje, a naročito ratovi, povećati natalitet, jer, zaboga, deca su "sirotinjska zabava". Stvarnost je (kao i uvek) demantovala ovakve pronatalitetne priče hladnom ekonomskom računicom: sve više je kuća, pa i celih ulica, bez ijednog deteta u blizini. Osim kad ostarelom stanovništvu dođu unuci u goste.

Pre režima Slobodana Miloševića Kikinda je (sam grad, bez sela) imala 45.000 stanovnika; posle svega, grad ima 43.000 stanovnika, iako je tokom ratova ovamo stiglo, prema nekim procenama, najmanje oko 7.000 izbeglica sa ratnih područja. Grad je, dakle, ostao "kratak" za oko 9.000 ljudi, koji su se

iselili u inostranstvo, a nijedna institucija nije se setila da vodi bilo kakvu evidenciju o tome koliko je odavde otišlo stručnjaka, koliko mladih ljudi, koliko onih koji su mogli ovde da rade i ulažu, samo da su imali ikakve perspektive.

Pre svega tričavih dvadeset godina (tj. za vreme KAD JE VOJVODINA IMALA AUTONOMIJU) Kikinda je bila grad sa najviše novih automobila i novih veš-mašina po glavi stanovnika u nekadašnjoj SFRJ. Fabrike su zapošljavale mlade ljude pristigle iz Beograda i Novog Sada u potrazi za boljim poslom, firme su izvozile, čak i na vrlo izbitna tržišta. Danas je Kikinda grad sa više nezaposlenih nego zaposlenih, sa sve više kuća koje nisu doživle krećenje već godina, i sa sve više kuća koje stoje prazne, dok ih zova i čuvarkuća prekrivaju. Naslednici čak ne mogu ni da ih prodaju, jer je cena nekretnina opala, a da ih održavaju, naročito ako više ne žive u Kikindi, ne mogu. Na isti način, u okolnim selima vrlo jeftino može da se kupi kuća sa okućnicom, ali, kupaca nema. Ljudi nemaju posla, nemaju novca, nemaju perspektive, vreme prolazi, a kraj nevolja se ne nazire.

– Nemamo čak ni bioskop! Radikali su ga ukinuli jer je bivša direktorka bila poslanica SDU! Kad četujem sa ljudima iz inostranstva, i kažem im da mi u Kikindi nemamo bioskop, oni pitaju: "Pa, gde ti živiš? Na nekoj farmi?" Da propadneš u zemlju od sramote! Da bih išla u bioskop, treba da otputujem u neko drugo mesto kod drugova ili rodbine!, priča jedna kikindska gimnazijalka.

Mladi nastoje da odu; sredovečni oboljevaju od karcinoma i umiru od moždanog udara i infarkta sve češće; a stariji se i inače nigde ne vide, osim kad čekaju u redu za penzije. Ukoliko ubrzo ne dođe do smene vlasti, do novih ideja i nove energije, parking-grad će uskoro postati parking-mesto, gde se namernici samo zakratko parkiraju, pre nego što najvećom brzinom ne odu nekuda dalje.

G. Perunović Fijat

će uskoro radiju i televiziji u zrenjaninskom lokalnu dodeliti frekvencije. Uslov je da se na tim medijama ne koristi termin VOJVODINA. Kao zamena preporučuju se „Severna Srbija“ i „područje iznad Save i Dunava“. Stanovnici ove oblasti neće više biti Vojvođani već mnogo prikladnije: Severnosrbijanci, Severnodunavci ili Severnosavci. Dok se to ne dogodi, naši sugrađani će se o događajima u svojoj sredini obaveštavati slušajući Radio Babušnicu i gledajući TV Žagubicu.

Svi ministri u srpskoj vladi i članovi Privremenog organa u Zrenjaninu će do poslednjeg slova poštovati Ustav i zakone uz uslovčić treći: isključivo politička elita Demokratske stranke Srbije može učestvovati u donošenju zakona i Ustava (na tom poslu je pomoć radikala srpskih uvek dobrodošla). Privremeni organ će na rukovodeća mesta u Zrenjaninu vratiti ligaše pod sledećim okolnostima: Svaki ligaš-direktor da se obaveže da će u svom kolektivnu zaposliti po deset članova DSS i NS. Bar petoro da budu direktori a za ostale su sasvim

zadovoljavajuća radna mesta savetnika direktora.

Skorašnja dešavanja u Vojvodini i Srbiji su ipak posledice dobro osmišljenog i sprovedenog plana. Primer Zrenjanina je najupečatljiviji. Sa političkim neistomišljenicima se DSS i NS obračunavaju po najkraćem postupku. Cilj je više nego jasan – po svaku cenu ostati na vlasti unedogled, bilo kao tehnička vlada u Srbiji ili opet kao Privremeni organ u Zrenjaninu. O januarskim predizbornim obećanjima građanima, više se i ne govori. Zahtevima Vojvođana da više rade, zarađuju i troše svoj novac pripisuje se ponovo separatizam. Kao da im je samo predodređeno da redovno plaćaju porez, dok je za trošenje budžetskih para isključivo zadužena beogradska politička elita.

Sve je to ponovo patriotizam i visoka politička svest sadašnjih vlastodržaca u Republici i u zrenjaninskom lokalnu. I kada se ogledaju, jako su zadovoljni sobom. Problem je samo što se radi o krivim ogledalima.

Z. R. B.

INFORMACIJA O POTREBI DA SE HITNO PREDLOŽI DONOŠENJE ZAKONA O IMOVINI AUTONOMNE POKRAJINE VOJVODINE

Srbija – jedina država u kojoj pokrajine i opštine nemaju sopstvenu imovinu!

Centralizovanim raspolaganjem i upravljanjem materijalnim dobrima Srbija danas krši i dokumente Saveta Evrope, čiji je Srbija punopravni član

Kada je krajem 1995. godine tadašnja autokratska vlast u Republici Srbiji počela da gubi pozicije, najpre na lokalnom i regionalnom nivou, izvršena je centralizacija raspolaganja i upravljanja materijalnim dobrima. Centralizacija je izvršena sa ciljem da se očuvaju pozicije vlasti i pored gubitka na izborima u pojedinim sredinama na lokalnom nivou.

U tom cilju donet je Zakon o sredstvima u svojini Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 53/95), kojim je izvršena potpuna centralizacija raspolaganja i upravljanja svim sredstvima u državnoj i društvenoj svojini, pa i sredstvima kojima su raspolagali i koja su koristili organi lokalne samouprave i teritorijalne autonomije i njihove javne službe. Tada su AP Vojvodina, kao i jedinice lokalne samouprave u celoj Republici, potpuno lišene materijalne osnove za svoju Ustavom i zakonom predviđenu delatnost. Ovaj zakon bio je zasnovan na odredbama Ustava Republike Srbije iz 1990. godine i Ustava SR Jugoslavije iz 1992. godine.

Političkim promenama, započetim krajem 2000. godine, ovaj zakon izgubio je svaki legitimitet. Još tada je otvorena mogućnost demokratskih promena i decentralizacije svojinskih odnosa u državnoj i društvenoj svojini.

Zato je Skupština AP Vojvodine, na sednici od 05. 09. 2002. godine, utvrdila Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o sredstvima u svojini Republike Srbije, sa ciljem da se AP Vojvodini vrati pravo raspolaganja, upravljanja i korišćenja imovinom kojom je ranije raspolagala. Ovaj predlog, Skupština AP Vojvodine, kao ovlašćeni predlagač, uputila je Narodnoj skupštini dana 09. 09. 2002. godine.

Vlada Republike Srbije u svome mišljenju dostavljenom Narodnoj skupštini povodom ovog Predloga zakona, predložila je da se navedeni Predlog ne usvoji. Pri tome je Vlada Republike Srbije smatrala da za usvajanje predloženog zakona postoje prepreke ustavno-pravnog karaktera u odredbama Ustava Republike Srbije iz 1990. godine i Ustava SR Jugoslavije iz 1992. godine.

Poslanički klub "Zajedno za Vojvodinu"

Nakon takvog mišljenja Vlade Republike Srbije, Predlog zakona nikada nije uvršten u dnevni red zasedanja Narodne skupštine.

U novembru 2005. godine, na

predlog Poslaničke grupe Koalicije Zajedno za Vojvodinu, da Izvršno veće AP Vojvodine pripremi Predlog zakona o imovini AP Vojvodine, u svom mišljenju Izvršno veće je istaklo da pre donošenja novog ustava Republike Srbije to nije neophodno.

Novim Ustavom Republike Srbije iz 2006. godine, pored ostalog, proklamovana je decentralizacija raspolaganja i korišćenja prirodnog bogatstva i drugih nepokretnosti u državnoj i društvenoj svojini.

Načelima Ustava (član 12.) predviđeno je da je "državna vlast ograničena pravom građana na pokrajinsku autonomiju i lokalnu samoupravu", kao i da "pravo građana na pokrajinsku autonomiju i lokalnu samoupravu podleže samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti".

Odredbama o ekonomskom uređenju i javnim finansijama o ravnopravnosti svih oblika svojine (član 86.) "jamče se privatna, zadružna i javna svojina. Javna svojina je državna svojina, svojina autonomne pokrajine i svojina jedinice lokalne samouprave, a postojeća društvena svojina pretvara se u privatnu svojinu pod uslovima, na način i u rokovima predviđenim zakonom".

Nadalje, prema odredbi člana 87. stav 4, "imovina autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave, način njenog korišćenja i raspolaganja, uređuju se zakonom".

Takođe, odredbama o teritorijalnom uređenju i razgraničenju nadležnosti (čl. 177.) "jedinice lokalne samouprave nadležne su u pitanjima koja se, na svrsishodan način, mogu ostvarivati unutar jedinice lokalne samouprave, a autonomne pokrajine u pitanjima koja se, na svrsishodan način, mogu ostvarivati unutar autonomne pokrajine, u kojima nije nadležna Republike Srbije". Ova odredba Ustava utvrđuje principe za razgraničenje nadležnosti između Republike, autonomne pokrajine i lokalne samouprave.

Međutim, nezavisno od budućeg zakona iz čl. 177. kojim će se definisati pitanja od republičkog, pokrajinskog i lokalnog značaja, samim Ustavom su i neposredno definisane određene nadležnosti autonomne pokrajine i opštine. Neposredno Ustavom (član 183. stav 5.) predviđeno je da "autonomne pokrajine upravljaju pokrajinskom imovinom na način predviđen zakonom". Neposredno na osnovu Ustava (član 190. stav 4.) i

"opštine samostalno upravljaju opštinskom imovinom u skladu sa zakonom".

I pored nelegitimnosti i znatno izmenjene ustavno-pravne situacije Zakon o sredstvima u svojini Republike Srbije iz 1995. godine i danas se primenjuje u celini. Stoga se, primenom ovog zakona bitno narušavaju kako ustavna načela, tako i konkretne, citirane, odredbe novog Ustava Republike Srbije.

Zakonom iz 1995. godine protivustavno je izvršena svojevrсна nacionalizacija, kod koje za oduzetu imovinu nije data nikakva naknada. Taj zakon danas predstavlja objektivnu smetnju u procesu tranzicije Republike Srbije u demokratsko društvo, ali istovremeno i onemogućava integraciju Republike Srbije u evropski politički i pravni poredak. Srbija je danas jedina država u Evropi u kojoj teritorijalna autonomija i lokalna samouprava nemaju sopstvenu imovinu.

Istovremeno zbog potpune centralizacije danas republički organi nemaju ni kapaciteta za racionalno i ekonomično upravljanje i raspolaganje celokupnom imovinom u svojini Republike Srbije.

Centralizovanim raspolaganjem i upravljanjem materijalnim dobrima Srbija danas krši i dokumente Saveta Evrope, čiji je Srbija punopravni član. Povelja Saveta Evrope o lokalnoj samoupravi, kao i Preporuka Kongresa regionalnih i lokalnih vlasti Saveta Evrope predviđaju da regionalna autonomija i lokalna samouprava imaju i svoja materijalna sredstva, jer je to neodvojiva komponenta autonomije i samouprave.

Nemogućnost AP Vojvodine da raspolaze i upravlja nepokretnostima regionalnog značaja na teritoriji Vojvodine, dovedena je do apsurdna jer u tom pogledu AP Vojvodina i danas ostvaruje samo formalnu autonomiju.

Prema tome, u sprovođenju Ustava Republike Srbije, u skladu sa Ustavnim zakonom o sprovođenju Ustava, sa zakonom kojim se uređuje teritorijalna organizacija Republike Srbije mora se istovremeno doneti i zakon o imovini AP Vojvodine. Ovo iz razloga što Zakon o teritorijalnoj organizaciji i Zakon o imovini autonomne pokrajine predstavljaju neodvojivu celinu, jer bez svoje imovine AP Vojvodina ne može ostvarivati svoj ustavni položaj.

Poslanički klub "Zajedno za Vojvodinu"

KO TO TAMO PLJAČKA?

Tuđe nećemo...

Imovina je mogućnost raspolaganja pokretnim i nepokretnim stvarima i životinjama. Nekada je imovina bila moguća i nad ljudima, ali to više nije moguće i neću o tome sada. Imovina se stiče radom, kupovinom, poklonom, nasleđivanjem ili pljačkom. Imovina po najnovijem Ustavu može biti državna, javna i privatna.

Novi Ustav je donet, da ne spominjem sumnju u njegovu legitimnost, činjenica je da je on donet i proglašen važećim. Tu malo šta možemo da promenimo. U tom Ustavu se spominje mogućnost da teritorijalne autonomije i lokalne samouprave imaju svoju imovinu. Ostaje otvoreno pitanje koja je to imovina, kako da pokrajina i opštine svoje pravo na imovinu ostvare.

Autonomna Pokrajina Vojvodina je u političkim i ustavnim procesima, od 1988. do 1991. godine u potpunosti razvlašćena i oduzeta joj je pravo na imovinu. Lokalne samouprave, čitaj – opštine, su to pravo izgubile čuvenim Zakonom o imovini u vlasništvu Republike Srbije od 1995. godine. Tim zakonom je celokupna imovina mesnih zajednica i opština postala imovina Republike Srbije i prešla na upravljanje Direkciji za imovinu. Mnogi politički analitičari tvrdili su da je taj zakon donet da bi se opoziciona vlast na lokalnom nivou dodatno razvlastila oduzimanjem imovine.

Vladi DOS-a, koja je trajala dve i po godine, možda i možemo da oprostimo nemanjanje tog zakona jer je u tom trenutku bilo mnogo prećih stvari koje je trebalo promeniti i postojala je snažna opstrukcija svakoj političkoj odluci te vlade. Ali, to nikako ne možemo da oprostimo vladi Vojislava Koštunice koja za tri godine nije učinila ništa da se taj zakon promeni, te je time (naravno i mnogim drugim svojim delima) dokazala da je verni sledbenik politike Slobodana Miloševića i centralističkog poimanja upravljanja državom.

U svetlu toga, imamo i najnoviji slučaj koncesije na autoput Horgoš-Požega koji direktno krši elementarno pravo, čak i Ustavom garantovano, na imovinu teritorijalne autonomije, jer upravo deonica Horgoš-Beograd je radom i novcem građana Vojvodine i napravljena.

S druge strane, sve su češći nagoveštaji raznih političkih struktura o privatizaciji javnih komunalnih preduzeća. Tu moramo svi da se zapitamo šta je cilj toga, šta u tom sistemu javnog komunalnog servisa tako dramatično škripi da je potrebna vlasnička promena i gde je tu opšta nužnost da se u potpunosti poništi imovina i trud građana na lokalnom nivou? Dok možemo za neka društvena preduzeća da kažemo da su ona stvarana dobrim delom kapitalom šire društvene zajed-

nice, komunalni sistemi su stvarani i građeni isključivo (bar što se Vojvodine tiče), od sredstava opština i građana putem samodoprinosu. Za razliku od centralne Srbije, u Vojvodini je institucija samodoprinosu bila izuzetno prisutna. Ne treba građane Vojvodine da podsećam da su oni izdvajanjima iz svojih plata, penzija i prinosa gradili vodovode, kanalizacije, ulice, trotoare... Građani Vojvodine nisu mogli da računaju na pomoć SFRJ iz Fonda za nerazvijene, nisu mogli da računaju na pomoć šire društvene zajednice i da ne nabrajam dalje. Billi su ostavljeni sami sebi. Zbog toga, ako neko ima nameru da prodaje vodovod u Rumi, novosadsku „Čistoću“ ili autoput u Vojvodini, mora da zna da prodaje nešto što je teškim radom napravljeno i stečeno i nešto što je, u stvari, od građana Vojvodine opljačkano.

Kao što sam na početku rekao, imovina se stiče i nasleđstvom. Naši preci su nam ostavili raskršena polja, kanalsku mrežu, puteve, železničke pruge, ušorena sela, manastire i crkve i to po svakom pravu pripada nama, građanima Vojvodine, jer tim dobrima moramo mi da raspoložemo, da se staramo o njima.

Kao što su neki bivši vladari na ovim prostorima rekli, a mi moramo da ponavljamo i danas: „Tuđe nećemo, svoje ne damo!“

Emil Fejzulahi

(autor je vojvođanski sekretar za lokalnu samoupravu)

DUŠAN JAKOVLJEV, POTPREDSIEDNIK LSV I POTPREDSIEDNIK IV AP VOJVODINE

LSV teži razvoju društva zasnovanog na znanju!

Sve reforme školstva koje se dešavaju poslednjih godina su sporadične i kreću iz početka sa promenom vlade i u zavisnosti od dnevne politike. LSV se zalaže za rehabilitaciju vaspitanja. Vaspitanje ne znači samo biti lepo vaspitan i imati lepe manire, već imati uslove za razvoj sposobnosti koje posedujemo

O obrazovanje je, samo po sebi, prioritet. I ne samo obrazovanje, već celokupan vaspitno-obrazovni sistem, od predškolskog vaspitanja do visokog obrazovanja. Kako urediti taj sistem?

– Nastavne programe bi trebalo učiniti fleksibilnijim, sa naglaskom na funkcionalno obrazovanje jer istraživanja (PISA) pokazuju da smo funkcionalno nepismeni. Mora se utvrditi koji su to sadržaji i u kojem obimu bi ih trebalo usvojiti, kako bi bili osnova za profesionalno i doživotno obrazovanje.

Odgovor na to pitanje znaju sami nastavnici koje bi trebalo, ne samo materijalno, motivisati da se aktivno uključe u osmišljavanje programa, ali i u pisanje udžbenika koji su pretrpani manje važnim činjenicama. To ne znači da iz enciklopedizma treba da uplovimo u pragmatizam, već da stvaranjem i negovanjem kompetentnog nastavnika kroz njegovo obrazovanje, odredimo neophodnu meru.

Kakva je situacija sa nastavnim kadrom, pogotovo u stručnim školama?

– Nastavni kadar u srednjim stručnim školama je krajnje zapostavljen i ne raspolaze elementarnim znanjima pedagogije i psihologije, a vaspitava i obrazuje dve trećine populacije mladih u specifičnom razvojnom dobu. Govoreći o tome, važno je naglasiti neophodnost reforme srednje škole, jer sve reforme školstva koje se dešavaju

poslednjih godina su sporadične i kreću iz početka sa promenom vlade. Za reformu školskog sistema treba vremena i jasan cilj. Reforma bi trebalo da se dešava u celom sistemu, a ne parcijalno, sporadično u zavisnosti od mišljenja i opredeljenja dnevne politike.

Govoreći o prioritetima u obrazovanju, moramo se vratiti i na vaspitanje koje se prvenstveno stiče u porodici. Kakav stav o tome ima LSV?

– LSV se zalaže za rehabilitaciju vaspitanja. Vaspitanje ne znači samo biti lepo vaspitan i imati lepe manire, već imati uslove za razvoj sposobnosti koje posedujemo. Uloga je na porodici. Intelktualno, moralno, estetsko, radno vaspitanje, sve je to palo u zaborav u našim školama, a upravo je to osnova obnove društvenog sistema vrednosti i doživotnog obrazovanja.

Činjenica je da je predškolskim vaspitanjem u Vojvodini obuhvaćeno 43 odsto populacije mališana, odnosno da osnovnu školu u Vojvodini završi 92 odsto populacije, što nam govori da nemamo adekvatne uslove i mehanizme za ostvarivanje jednakog prava na obrazovanje. To je, svakako, prioritet kao i stvaranje uslova za obavezno srednje obrazovanje jer LSV teži razvoju društva zasnovanog na znanju.

Poslednjih godina prisutne su težnje da se na osnovu policentričnog razvoja Vojvodine, ravnomernim razvojem gradova i okruga, razvijaju

novi univerziteti. Da li LSV podržava te trendove?

– Zakon o visokom obrazovanju uveo je značajne promene u sistem visokog školstva i ponudio alternative novog organizovanja. Izbor poželjnih modaliteta je od velikog značaja za razvoj Vojvodine kao evropske regije. Postojeći fakulteti i više škole, čije sedište je van Novog Sada, mogli bi biti okosnica u formiranju novih univerziteta u Vojvodini. Inicijativu i nameru da podrže razvoj univerziteta u svojoj sredini pokazali su Subotica i Zrenjanin. Okosnicu Univerziteta u Subotici činio bi Učiteljski fakultet, a u Zrenjaninu okosnicu Banatskog univerziteta, Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin". Ukoliko bi ovaj koncept bio podržan, bile bi uvećane mogućnosti za obrazovanje pripadnika manjinskih zajednica, odnosno za dalji razvoj i unapređenje multikulturalnosti u Vojvodini.

Uvažavanje specifičnosti Vojvodine mora biti strateško opredeljenje i u tom smislu neophodno je stvoriti realne pretpostavke za izučavanje i ravnopravnu afirmaciju posebnosti jezika, istorije i kulturne tradicije manjinskih zajednica. Da li tu ima problema?

– Poseban problem predstavlja nedostatak stručnog kadra za izvođenje nastave na jezicima nacionalnih manjina, te je neophodno raditi na njihovom obrazovanju, uz preduzimanje mera u oblasti obrazovanja i negovanja kulture, istorije i jezika nacionalnih manjina, ali i većinskog stanovništva, u cilju očuvanja nacionalnog identiteta. To je ujedno i obaveza proistekla iz neposredne primene Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina i Povelje o ljudskim i manjinskim pravima i građanskim slobodama u oblasti obrazovanja u Vojvodini. Nacionalni saveti manjinskih zajednica moraju biti ravnopravni partneri u svim aktivnostima razvoja visokog obrazovanja kako bi odgovorili na pitanje utvrđivanja obrazovnih potreba u cilju negovanja i očuvanja nacionalnog identiteta.

Olena Papuga

ŠKOLSTVO U SRBIJI

Nacionalizam kao obavezni predmet

Poslednjih godina u domaćoj javnosti se pokušava raširiti jedan novi stereotip, za čiju pojavu je zaslužno verovanje o Petom oktobru, kao danu kada se u Srbiji zaista nešto suštinski i kvalitativno promenilo. To je stereotip kojim se ideologija takozvanog umerenog nacionalizma i njegov glavni idejni tvorac i promoter, Koštunica, proglašavaju pozitivnim pomacima u odnosu na ranije, Miloševićevo vreme.

Na primeru organizacije obrazovnog sistema u Srbiji, kao jedne od ključnih društvenih alatki za doživotnu indoktrinaciju građana, uočljivo je da se koliko se novoustanovljeni sistem promenio, ali u još ekstremnijem pravcu, ka daljnjoj nacifikaciji i ksenofobizaciji.

Postojeći konzervativni poredak, naime, preuzeo je od starog nacionalnu retoriku, i dalje je razvio, vezujući je za ideje iz vremena Prvog srpskog ustanka, uspostavljajući to doba kao kult i okosnicu vrednosnog sistema moderne Srbije.

Nastavnici u Srbiji su zakonski obavezani da podržavaju te nove doktrine. Oni su po novim odredbama zakona čak i primorani da "...razvijaju svest o državnoj i nacionalnoj pripadnosti uz negovanje srpske tradicije i kulture", što je apostrofirano kao najvažniji među ciljevima i zadacima obrazovanja i vaspitanja učenika. Budućim građanima se, dakle, na taj način sugerise da je nacionalno izjašnjavanje obavezno, da kultura postoji jedino kao nacionalna, a nastavnik koji to ne potencira može biti pozvan na odgovornost, jer ne ispunjava svoju zakonsku dužnost.

I u nastavnim sadržajima školskih planova i programa, u poređenju sa ranijim, više je nacionalne tematike, pogotovu one vezane za najpoznatije ratove i bitke.

Na primeru nastavnog programa za srpski jezik, recimo, pesme o Kosovskom boju izučavaju se svake godine iznova, od šestog do osmog razreda, valjda dok se

ideja o večnoj, kolektivnoj patnji našega naroda, ne pretvori u ličnu, dečju patnju. U osmom razredu, ključnom u pripremi za daljnje školovanje, u 21 nastavnoj jedinici, spominju se samo dva autora nesrpskog porekla, a od toga, dve trećine obrađenih književnih dela odnose se na srpstvo, patriotku i ratnu tematiku. Socijalni motivi izbačeni su sa ukidanem socijalizma, a čitava ljubavna poezija je predstavljena kroz jednu pesmu Vaska Pope.

Prema našim udžbenicima i čitankama, ispada da je čitava srpska istorija ličila na devedesete godine prošlog veka. Vodili smo samo ratove, nismo imali prijatelje među drugim evropskim zemljama, posebno ne među susedima. Sve druge vrednosti koje smo ikada dostizali, zanemarljive su u odnosu na najpoznatija ratna osvajanja, ubijanja i oslobađanja.

I dok je većini domaćih političara glavni državni problem kako narodu objasniti ono što mu je već odavno poznato (da Kosovo više nije naše), nove, zanemarene generacije će odrastati sa starim zabludama.

I kada konačno, s mukom, uspešno da ubacimo u udžbenike i neku istinitu činjenicu, poput one o genocidu u Srebrenici, u njima će već postojati druge pogubne tvorevine kao proizvod svetle narodne tradicije, recimo – Ciklus pesama o Karadžiću i Mladiću

Miloš Pankov

Nasilje u školama

Ono što je neophodno otvoreno i glasno reći jeste da je psihofizičko nasilje u obrazovnim institucijama u porastu. Ovaj evidentan problem moguće je rešiti samo na jedan način – otvorenim dijalogom i iznalaženjem konkretnih rešenja za suzbijanje nasilja u školama.

Svaki oblik i čin nasilja, bilo da se ono dešava u porodici, na poslu, u školi ili na fudbalskom stadionu nedopustivo je i treba ga sprečiti, preduprediti, a ako do njega i dođe, obavezno i sankcionisati. Jedino što ne sme da se uradi jeste da se ova pojava prećutkuje i ne rešava.

Nasilje u školama nije nov fenomen, ali bi se moglo reći da se poslednjih godina promenilo po obimu i karakteru. S jedne strane, obrazovne institucije sve više su nesposobne da se izoluju od napetosti i teškoća svih vrsta koje karakterišu društvo u celini, kao i lokalne zajednice u kojima se škole nalaze. U školama ima previše agresije, mnogo neizvijenih đaka i nezadovoljnih profesora. Roditelji svoje nezadovoljstvo prenose na decu, koja ga onda manifestuju, a i profesori, takođe, mogu svoje privatne, ali i profesionalne, frustracije da prenese u svoje ophođenje sa decom.

Nasilje u školama može se javljati u različitim relacijama: nasilje učenika prema učeniku, nasilje nastavnika prema učeniku, i nasilje učenika prema nastavniku. Najperfidniji, najteže dokazivi, a pretpostavlja se i najzastupljeniji oblik nasilja jeste emocionalno zlostavljanje. Ono predstavlja najrašireniji oblik nasilja koji se najmanje opaža, a prati i sve druge oblike nasilja. Svi smo mi svedoci stalnih izjava tipa: „Nemaš ti

pojma, ništa ti ne znaš!“, „Sedi i ćuti!“, „Nisi ti za ovu školul!“.

Ili, na primer, poslednja istraživanja među školskom decom su pokazala, a mediji preneli, da više od 60 odsto ove populacije smatra da „žene dobijaju batine zato jer ih traže“. To samo pokazuje kakav je društveni milje u kojem najmlađi odrastaju i kakve nam generacije stvaraju.

Prevenicija svih oblika nasilja je ključni zadatak vaspitanja i izgradnje normalnog građanskog društva, koje pretpostavlja toleranciju, međukulturni i svaki drugi dijalog, ravnopravnost polova, poštovanje ljudskih prava, miroljubivo razrešenje konflikata, nenasilje i uvažavanje ljudskog dostojanstva.

Podizanjem svesti među svim uključenim stranama, preventivni rad i izgradnja brzih i adekvatnih mehanizama reakcije prioritetni su zadatak ne samo obrazovnih institucija, nego moraju da budu prioritet broj jedan i društva u celini...

Razvoj dijaloga i partnerstava na svim relacijama na kojima se nasilje i javlja osnovni je preduslov za kratkoročno, srednjoročno i dugoročno efektivnost preventivnog rada, u poređenju sa bilo kakvom drugom akcijom. Nasilje ima ogromnu socijalnu cenu koja traži preduzimanje preventivnih akcija sa ciljem opipljivog smanjenja njegovog učestalosti.

Na svakom od nas leži deo odgovornosti za ono što se zbiva u svetu u kojem živimo, makar toliko koliko u njemu delujemo i možemo da ga menjamo.

Maja Sedlarević

LSV se zalaže za...

Planiranje, prestrukturiranje i širenje visokoškolske mreže; uspostavljanje modela finansiranja; uspostavljanje modela osiguranja kvaliteta; definisanje očekivanih ishoda studijskih programa i njihovu fleksibilnost u skladu sa potrebama društva/privrede; procena, na osnovu iskazanih potreba, odnosa strukovnih i akademskih studija; jačanje doktorskih studija i mogućnost otvaranja ustanova samo za doktorske studije (visokoškolske istraživačke ustanove); jačanje integrativne funkcije univerziteta; formiranje bafer tela koje bi preuzelo na sebe planiranje, raspodelu finansijskih sredstava, kontrolu i osiguranje kvaliteta i druge poslove u oblasti visokog obrazovanja; jačanje naučno-istraživačkog rada u cilju konkurentnosti u međunarodnim okvirima; institucionalno jačanje učenja tokom života, učenja na daljinu i obrazovanja odraslih; internacionalizaciju visokog školstva; stvaranje uslova za kvalitetnije studentsko organizovanje i učešće studenata kao partnera u obrazovnom procesu...

SKUPŠTINA NOVOG SADA

Pristojnost u ludnici

Ako ima utehe, ona je u tome da podlost i bezobrazluk imaju običaj da se okrenu protiv onih čija ih nečast stvara

Kako zovete ženu koja, dve sekunde nakon što izgovorite nešto što joj se ne dopada, počne da vas psuje, preti vam tužbom i spominje vaše roditelje u ne baš bogougodnom kontekstu? Kako zovete muškarca koji u istoj takvoj situaciji pominje šamare ili nešto neodređeno što, kao, zna o vama, pa onda, kao, i o svima: "narkomani, kleptomani"? A kako tek zovete prostoriju u kojoj se već dve i po godine odigrava predstava na desetine takvih, hajde da ih neutralno nazovemo, osoba?

Dragi čitaoc, odgovor nije onaj koji vam prvi pada na pamet, i, sem toga,

ovo se dešava u Novom Sadu, a ne u jednoj ustanovi u Kovinu (neka mi stanovnici ove potonje varoši oprostite). Imena osoba su vam svima poznata, a institucija je ona ista koja slavi imena paravojnih komandanata i tenkista od Vukovara, koja od uskih ulica starog centra pravi petospratne kanjone a od zelenila javne garaže, koja otima od onih o kojima se brine da bi dala onima koji su se brinuli o njima... Dobrodošli u Skupštinu Grada Novog Sada, deceniju i kusur nakon što su Novosađani, kao, posmenjivali takve.

Kažu da je za tuču potrebno dvoje, ali iskustvo kaže da to baš i nije tačno; evo,

jedan bahat i lud, pa ti vidi... Svejedno što do fizičkog obračuna, zapravo, i ne mora doći: tuča ima raznih vrsta. Baš zbog toga, ono što mi pada na pamet svaki put kada se sednica Skupštine završi (u ovom slučaju lokalne, ali da se kaže istina, ovo je samo model preuzet iz visokih struktura), zaista nije lako za izvesti. Pomislim, naime, da bi biračima trebalo ponuditi nešto neočekivano: pristojnost. Znam da je to teško; mnogo je lakše asfaltirati ulicu, obezbediti grejenje i vodu, pa čak i stvoriti produktivna radna mesta, nego se petljati sa mentalitetom loše birtije u tri sata izjutra.

Pristojnost, naime ima i širi kontekst. Ne mora podrazumevati nedostatak oštre rasprave, ali psovke, pretnje, ucene i laži su definitivno nešto drugo. Ponešto od toga može biti tek poslednje sredstvo ogorčenog, poniženog i nemoćnog, onog kome nije data pravedna prilika, a nikako alat vlasti. Ili ovako: lična svojina se ne otima ako nije ukradena, pa taman to zakon i omogućio; kada ti je otac rođen u Čacku, onda ti nisi potomak stare novosadske porodice, bez obzira što su u toku izbori; ako imaš dovoljno ruku za glasanje, to ipak ne znači da ti argumenti nisu potrebni; ako si postao direktor, ministar, budža neke vrste, i dalje si lep, pametan i nepogrešiv ništa više nego dan pre toga. A od Boga nisi dat da uzimaš, daješ i (kada

Obren Markov

baš mora) pitaš samo one koji su još gori od tebe.

Ako ima utehe, ona je u tome da podlost i bezobrazluk imaju običaj da se okrenu protiv onih čija ih nečast stvara. Nakon svega dve i po godine vlasti u Novom Sadu „koja je dokazala (radikalnu) razliku“, gradom upravljaju: jedna stranka sa ozbiljnim potencijalom za unutrašnju svađu, dve-tri od pet-šest frakcija stranaka beznačajno pocepanih unutar sebe, i neki odmetnuti odbornici koji su ovim mandatom neki počeli a svi završili svoj politički angažman za dugo vremena. Teško je izreći precizan razlog zbog čega ljudi - onda kada ih obest i nedostatak pameti pripreme za to - odlaze sa vlasti a njihove političke ideje propadaju, čak i kada stvari inercijom naizgled funkcionišu. Dovoljno je, izgleda, da postoji jasna i solidno organizovana alternativa.

Sad, i ovo što je rečeno o alternativni, i to što ona mora imati valjan etički kod, to je već posao za nas koji se smatramo drugačijim, koji se njih ne tiče, ali da sada ne mešamo teme. Ovo je ipak tekst o razlogu zbog koga je jedna dama, početkom aprila 2007. po prvi put prisutna na sednici novosadske Skupštine (a sa potrebom i puna naivne nade), na izlasku rekla: "Zgadilo mi se".

Obren Markov

SRBIJA - "BRIŽNA MATICA"

Izbeglice obolele od vijentamskog sindroma

Srbija još uvek nije isplatila štetu prisilno mobilisanim izbeglicama koje su nakon toga obolele od Posttraumatskog stresnog poremećaja (PTSP).

Advokat Marijana Đorić iz Međunarodne mreže pomoći IAN, koja je besplatno zastupala ta lica, izjavila je da je Prvi opštinski sud u Beogradu do sada doneo dve presude u kojima je utvrđeno da je obolevanje od PTSP-a bilo uzročno-posledično povezano sa nezakonitim hapšenjem.

Po prvoj presudi, iz oktobra prošle godine, Srbija je obavezna da izbeglici koji je prinudno mobilisani isplati 183.300 dinara na ime naknade štete za pretrpljene duševne bolove za umanjene opšte životne aktivnosti, nastale

usled obolevanja od PTSP, poznatog i kao "Vijentamski sindrom".

Posle toga, isti sud je doneo presudu da Srbija prinudno mobilisanim izbeglici Simi Lukaču isplati 250.000 dinara odštete zbog poremećaja usled pretrpljenih duševnih bolova i straha.

Đorićeva je navela da se Srbija, koja je tužena u tim postupcima, žalila na presude i da se od tada postupci nalaze u okružnom sudu i još uvek nisu rešeni.

Prema njenim rečima, IAN je pokrenuo 95 postupaka u ime prisilno mobilisanih izbeglica koji se vode zbog povrede časti, slobode i prava ličnosti i umanjnja opšte životne aktivnosti, koju su im 1995. godine "nezakonitim lišavanjem slobode i odvođenjem na ratom ugroženu teritoriju naneli pripadnici MUP-a Srbije".

Kroz te postupke, navela je Đorićeva, primećeno je da je dosta tih ljudi bolesno, da teže govore i zbog toga su poslani na ispitivanja kod psihologa i psihijatar. "Psiholozi imaju veoma precizne testove kojima se utvrđuje da li ta osoba ima PTSP ili nema. I kada test pokaže da ima PTSP, ta osoba se šalje kod psihijatra koji dalje preporučuje lečenje", navela je ona, dodajući da je na osnovu takvih nalaza pokrenuto 20 tužbi.

Prema nezvaničnim podacima IAN-a, u periodu od juna do septembra 1995. godine MUP Srbije lišio je slobode i sproveo preko državne granice oko 10.000 izbeglih i prognanih lica, na teritoriju sa koje su ta lica prethodno izbegla. Od tog broja samo je oko 1.000 podnelo u zakonskom roku tužbe za nadoknadu nematerijalne štete, a prema proceni IAN-a, razlog je bio strah od daljih progona.

(Beta)

"GRAĐANSKA VOJVODINA" O PREIMENOVANJU ULICA

Teška uvreda za Novi Sad!

Ministarstvu za državnu upravu i lokalnu samoupravu
N/R Ministar Zoran Lončar
Birčaninova 6, Beograd

Poštovani gospodine ministre,

Inicijativa nevladinih organizacija "Građanska Vojvodina" zahteva od Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu, na čijem ste Vi čelu, da ne verifikuje odluku Skupštine grada Novog Sada od 3. aprila 2007. godine da se dve ulice u Novom Sadu nazovu po imenima komandanta paravojne formacije "Vukovi sa Vučjaka" Veljka Milankovića i Mladena Bratića, generala JNA koji je komandovao rušenjem Vukovara.

Podsećamo da Zakon o lokalnoj samoupravi obavezuje Ministarstvo da odbije svaki akt lokalne samouprave kojim se "uređuju nazivi ulica, trgova i drugih delova naseljenih mesta" ako on "ne odgovara istorijskim ili stvarnim činjenicama" i ako se njime "povređuju opšti i državni interesi, nacionalna i verska osećanja" i "vređa javni moral".

Po mišljenju "Građanske Vojvodine", ovom odlukom Skupštine grada Novog Sada gaza se opšti i državni interesi, jer se njome na najdrastičniji način pravi kontinuitet sa miloševićevskom ratnom politikom i zločinima koji su počinjeni u ime Srbije, čime se potire javno proklamovana namera naše države da napravi otklon od ratne prošlosti i prihvati evropske vrednosti.

Ovom odlukom se, osim toga, vređaju i nacionalna osećanja manjinskih zajednica u Novom Sadu, čiji su se predstavnici povodom toga i javno oglašavali, ali i nacionalna osećanja većinskog,

srpskog naroda ili, bar, onog njegovog, nadamo se, većeg dela koji ne želi da se njegova nacija identifikuje sa ratom i zločinima.

Za Građansku Vojvodinu:

Nezavisno društvo novinara Vojvodine, Novi Sad

Centar za regionalizam, Novi Sad

Građanski fond "Panonija", Novi Sad

Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji, kancelarija u Novom Sadu

Centar za razvoj civilnog društva, Zrenjanin

NVO "Otvoreni licej", Sombor

NENAD ČANAK:

Nastavak zločinačke tradicije

Lider Lige socijaldemokrata Vojvodine Nenad Čanak izjavio je da je Srpska radikalna stranka (SRS) nastavila svoju "zločinačku tradiciju", odlukom Skupštine Novog Sada da se dve ulice nazovu po nekadašnjem komandantu Novosadskog korpusa Mladenu Bratiću i komandantu paravojne jedinice "Vukovi sa Vučjaka" Veljku Milankoviću.

"Maja Gojković nastavlja koljačku tradiciju zločinačkog udruženja zvanog SRS i nastavlja sa svojim pohodom protiv svega civilizovanog, normalnog i ljudskog", rekao je Čanak agenciji Beta. On je kazao da u Novom Sadu od danas dve ulice nose imena po "herojima koji su se, hrabro, samo sa kamom u rukama, odupirali zločinačkim nastajima žena, dece i vezanih".

Čanak je radikale i desne ekstremne snage optužio da sastavljaju "spiskove za likvidaciju" i da čekaju da dođe "njihovo vreme". "Od Minhena tridesetih godina prošlog veka pa do danas nigde na jednom mestu nije živela veća količina zlikovaca, nego što je danas slučaj sa Novim Sadom", rekao je Čanak.

Dodao je da "gađenje, užas i prezir" koji oseća "ne mogu da se uporede ni sa čim". "Ali, oni će za svoja zlodela odgovarati, jer su počinili zločine koji nikada ne zastarevaju. Odgovaraće i za one sugrađane koje su, početkom devedesetih, bombama proterivali iz Novog Sada", rekao je Čanak.

NENAD ČANAK DOBIO NAJVIŠE ISTARSKO PRIZNANJE

Lider Lige socijaldemokrata Vojvodine Nenad Čanak dobitnik je najvišeg priznanja Istarske županije, Grba te županije. Čanak je dobio priznanje "za izvanredne zasluge u uspostavljanju regionalne saradnje između Istre i Vojvodine i kao osvedočeni regionalista i borac za decentralizaciju". U obrazloženju nagrade navodi se da je ona dodeljena jer je Čanak osvedočeni borac protiv Miloševićevog režima i antiratni aktivista, čovek koji je doprineo uvođenju hrvatskog jezika kao zvaničnog jezika na tlu Vojvodine i doprineo zaštiti hrvatske nacionalne manjine.

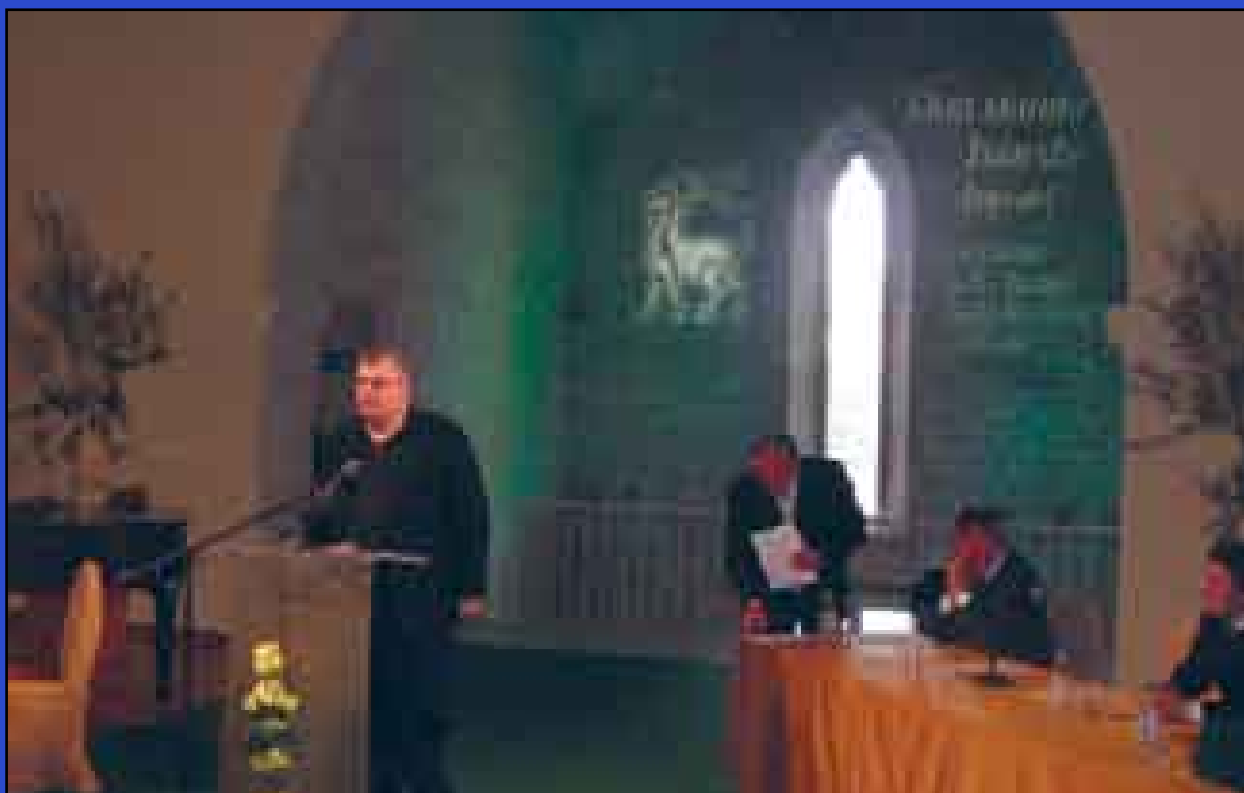
Pored Čanka, nagrade su dobili i predsednik italijanske regije Veneto, Đankarlo Galan, predsednik Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti pri Savetu Evrope Đovani Di Stazio i predsednik Instituta regija Evrope Franc Šauzberger. Pored ostalih, svečanosti je prisustvovao i predsednik Skupštine Vojvodine Bojan Kostreš.

Zahvaljujući na nagradi, Čanak je na svečanosti povodom Dana statuta Istre rekao da "tek kada Vojvodina dobije svoj ustav, to će značiti da se u Srbiji nešto suštinski promenilo".

Predsednik Skupštine Istarske županije Anton Peruško rekao je da je Statut koji je ta županija donela 1994. godine bio "glas za višejezičnost, višekulturalnost i multietničnost Istre", ali i "glas za regionalnu samostalnost i upravljanje sopstvenim resursima". Peruško je kazao da Istra danas "ne može da se pomiri sa činjenicom" da njen županijski budžet iznosi svega 200 miliona kuna, navodeći da ta županija "traži suštinsku, a ne samo formalnu autonomiju unutar Hrvatske".

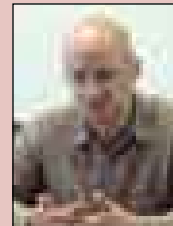
Istarski župan Ivan Jakovčić rekao je da će Hrvatska ući u Evropsku uniju upravo zahvaljujući vrednostima koje je Istra prva definisala. On je pohvalio privredni razvoj Istre, navodeći da je godišnja nezaposlenost ispod sedam odsto i da će do kraja ove decenije ona biti smanjena na ispod pet procenata. Istra ima i najveći izvoz po glavi stanovnika, rekao je Jakovčić, koji je 2,15 puta veći od nacionalnog proseka i iznosi 5.035 dolara po glavi stanovnika. Istra ima i najveći nacionalni dohodak po glavi stanovnika, koji iznosi 8.800 evra, što je za 36 odsto više od hrvatskog proseka i na taj način se ubraja u rang srednje razvijenih italijanskih i španskih regija, naveo je Jakovčić.

› NEMANJA NENADIĆ

Njtn u Srbiji

Za razliku od egzaktnih nauka, u politici može da se praktično beskonačno odlaže početak godine i da se živi u prethodnoj. Da parafraziramo Njtna: jednom pokrenuto trošenje budžeta na osnovu uredbi teži da se vrši na isti način sve dok se ne pojave sile koje bi takvo kretanje sprečile.

› DANICA POPOVIĆ

Gubitnici tranzicije

Ova država nije napravila ambijent da se otvaraju nova radna mesta. Mi sada imamo dva problema. Jedan je da imamo dosta gubitnika tranzicije, što je normalno, ali ih ima mnogo više nego što bi trebalo jer se ne otvaraju nova radna mesta.

› VOJISLAV MALEŠEV

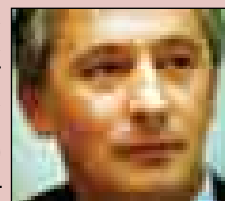
Paori ponovo ostavljeni na cedilu

Odlukom o privremenom finansiranju država je paore definitivno ostavila na cedilu usred setve, a to ćemo skupo platiti jer niti ćemo imati prinose kakvi su neophodni, niti će kvalitet roda biti vrhunski.

› MIROSLAV PROKOPIJEVIĆ

Posledice NIP-a

Kao posledica Nacionalnog investicionog plana neminovno će se povećati inflacija. Drugo, cela operacija se izvodi krivotvorenjem budžeta, jer ako se uzme u obzir NIP, budžet je u deficitu, a ne u suficitu. Podiže se nivo korupcije u društvu, pošto će firme dobijati poslove tako što će 10 do 20 odsto morati da daju onome koji odlučuje. Jačaće se državni sektor, umesto da on slabi. Svako jačanje državnog sektora kroz državna ulaganja, indirektno slabi privatni sektor, a to je ono što nam je najmanje potrebno. Kako će sredstva ići uglavnom u nereformisane sektore, poslaće se poruka da reforme nisu ni potrebne i da se do para može doći bez promena.

› SVETLANA LUKIĆ

5. oktobar – epileptični napad

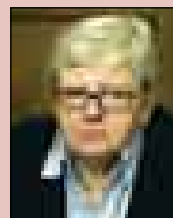
Dve virtualne teme su nam zamaglile stvarni život: očuvanje 15 odsto teritorije i pregovori o sastavu vlade. Naši državnici su politiku sveli na veštinu proizvođenja, raspodele i potrošnje budžeta. Od jutros, kada je sve ovako pusto i tiho, još se jasnije vidi da živimo kao obamrli, utonuli u dremež. 5. oktobar je bio samo mali epileptični napad, posle kojega smo promenili položaj tela i ostali da ležimo na zemlji, dezorijentisani u vremenu kao i pre.

› SRBIJANKA TURAJLIĆ

Drugi put sa "ocem" u gasnu komoru

Na neki način je razumljivo da čitav niz ljudi 1988, 1989, 1990. nije shvatio šta se dešava. Kada prvi put nešto ne razumete, to se može nekako objasniti, ali drugi put više ne može. Prosto ne znam šta je sa ljudima koji mirno srljaju u sledeću katastrofu. Kao da vas neko dva puta vodi u gasnu komoru, prvu ste nekako izbegli, ali vi sada ponovo idete tamo i nadate se da neće biti pušten gas nego voda, da će to biti obično tuširanje.

› ŠANDOR PAL

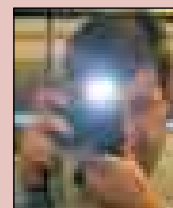
Cobel rekao istinu

Ambasador Cobel je prvi koji je posle 90 godina rekao pravu rečenicu. Ne može se Srbija pozivati na etnički princip za Vojvodinu, a na istorijski za Kosovo. Ili je jedan ili je drugi.

› SRĐAN KUSOVAC

Još jedna razlika manje

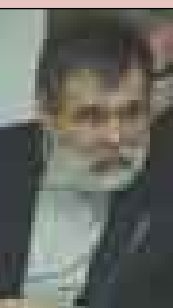
Izgubila se još jedna razlika između Miloševićevog i Koštunica-Tadić režima: I jedan i drugi ubijaju novinare. Samo je onaj bio efikasniji. Za sada. Druga razlika je što onaj makar nije kidisao na članove porodica prokaženih.

› MILJENKO DERETA

Sve je moguće u Srbiji osim...

Bes! Bes! BES koji sam osetio posle objavljivanja presude Škorpionima za zločin u Srebrenici nije samo zbog prećutnog oprostaja koji im je sud "razrezao". Moja ljutnja potiče i iz činjenice da ovo sudjenje pokazuje da je i u Srbiji, ovakva kakva je, sve moguće kad postoji politička volja uslovljena neoborivim dokazima. Moguće je odmah i locirati i uhapsiti zločince, moguće im je suditi pred domaćim sudom, moguće je suđenje privesti kraju u razumnom roku. Nažalost, još uvek nije moguće primereno osuditi krivce za ratne zločine.

› DEJAN ANASTASIJEVIĆ

BIA čuva samu sebe

Postoji zavera ćutanja kod svih ubistava i zločina u kojima postoji institucionalna umešanost DB-a Srbije, koji se sad zove BIA. Kad god imate direktno učešće službe u takvim stvarima, ispostavlja se da nema dokaza, nema ništa. A zašto? Zato što ta institucija štiti samu sebe.

